

Training persoonlijke aspecten van ondernemerschap voor docenten

Inleiding

Een gemeenschap zal des te welvarender zijn hoe minder de enkeling het resultaat van zijn werk voor zich opeist en hoe meer zijn behoeften uit de prestaties van anderen worden bevredigd (Leven met afhankelijkheden, Bos et al. 1978). Deze economische wet staat aan de basis van ondernemerschap. Ondernemerschap of een ondernemende houding is dan “dienstbaar” zijn en “bediend” worden. Het is een bijdrage leveren aan het welzijn van anderen en tegelijkertijd de eigen behoeften en de eigen mening niet uit het oog verliezen. Dat vraagt stuurmanskunst, een persoonlijkheid in balans. Aan die persoonlijkheid in balans wordt gewerkt in deze training.

Welvaart ontstaat uit 2 bronnen, als eerste bron de natuur, klimaat, bodemgesteldheid en minerale grondstoffen en als tweede de menselijke natuur, een gezond geestelijk en cultureel leven (een generator van ideeën) dat zich, en dat geldt in uitgesproken mate voor de landbouw, verhoudt tot die natuur. De vraag dringt zich dan op in hoeverre onze morele wil in staat is in ons begeerteleven ordenend door te dringen? Kunnen we ons daar in scholen? Kunnen we zelfbewust situaties scheppen waarin we deze wilskrachten kunnen ontwikkelen. Dat vraagt discipline, het vermogen tot onderscheid en het vermogen tot objectieve waarneming. Degene die de impulsen die hij of zij voortdurend ervaart in het denken, voelen en/of willen ziet als informatie en daar niet afhankelijk maar vrij en beheerst op reageert beoefent discipline. Wie zich daarin oefent wordt vrij en wordt voor zichzelf de enige ingang tot het leven. Als jij je leven vervult, van moment tot moment, door er voor te zorgen dat je diepste wensen werkelijkheid worden schep je daarmee ieder moment de reden van je bestaan. Dat is het ultieme niveau van zingeving. Er komt iets nieuws uit je voort als je datgene wat via jou “geboren wil worden, of in de wereld wil zetten” - je diepste wensen – helemaal en tot het einde volgt. Je liefste wensen zijn de lichtlijn die je voert door het labirint van de tijdruimtelijkheid. Dan creëer je zoals alleen jij kunt creëren. Het vraagt trouw, moed en onderscheidingsvermogen. Zonder reserves volledig in je element dat wat je het liefste is op het spel zetten in samenspel. Genietend van je vrijheid en je scheppingskracht ben je voortdurend scheppend. Maar voor je zover bent... (Innerlijke leiding, H. Korteweg - Frank Huisen en H. Korteweg, 1984).....eerst deze training.

Aanleiding

De missie van het GKC programma Ondernemerschap is: iedere leerling/student in het Groen Onderwijs ervaart tijdens de opleiding dat ondernemerschap een wenkend perspectief is en iedere beroepsbeoefenaar in de Groene Sector ervaart dat ondernemerschap ervaart dat ondernemerschap een wenkend perspectief blijft. Docenten in het Groen Onderwijs vervullen daarbij een centrale rol. Zij zijn het die de leerling/student dat perspectief biedt. Dat vraagt van docenten specifieke competenties. Paul de Blot verwoordt het in Business Spiritualiteit kort en kernachtig: Het gaat om het “zijn” en het “doen”. “Zijn” is de persoonlijke kant, “doen” het ook werkelijk in actie komen. Daarnaast zou je ook nog een “technische” kant kunnen aangeven waarin zaken als marketing, pr, juridische zaken, belastingen, etc. aan de orde komen.

Het Programma Ondernemerschap heeft een eerste scholingstraject ingezet met het KIGO project “DODO”. Dit project bleek in een grote behoefte aan scholing op het gebied van Ondernemerschap te voldoen; er is een wachtlijst ontstaan van docenten die eigenlijk ook aan het project “DODO” willen meedoen. Dit is op te vatten als een signaal dat er (grote) behoefte is aan scholing op het gebied van ondernemerschap. Het Programma Ondernemerschap wil nog voor het zomerreces het scholingstraject aanbieden opdat de Groene kennisinstellingen in hun plannings voor 2011/2012 de scholing voor de docenten mee kunnen nemen.

Uitvoering

Het project biedt 10 workshops, van 1 dag, aan in de periode januari – juni 2012. In het kort:

1. **Thema: De levensloop van de mens. 1 dag aan de slag met Kick off, kennismaking, introductie, Lievegoed, de levensloop van de mens**
2. **Thema: Waarnemen. 1 dag aan de slag met waarnemen. Ondernemerschap is kansen zien en kansen pakken (Lans en Verstegen). Alles draait om een goede waarneming.**
3. **Thema: Ken uzelf. 1 dag aan de slag met temperamenten en karakterstructuren, weerstanden, kwaliteiten, normen en waarden**
4. **Thema: Intervisie. 1 dag aan de slag met reflectietechnieken, dynamische oordeelsvorming en intervisie**
5. **Thema: Verandermanagement. 1 dag aan de slag met veranderen, Ben Tiggelaar, Leon de Caluwe, Eelke Wielinga's netwerk tools**
6. **Thema: Grenservaringen. 1 dag aan de slag met uit de comfortzone (drama met Maarten Bootsma) etc.**
7. **Thema: De Ontknooping. 1 dag aan de slag met de Ontknooping, werken met de creatiespiraal en de paradoxen van emoties**
8. **Thema: Verbindend communiceren. 1 dag aan de slag met Verbindend communiceren**
9. **Thema: Theorie U. 1 dag aan de slag met Theorie U**
10. **Afsluitende dag met gastsprekers**

Korte toelichting van de inhoud betreffende de verschillende thema's:

De levensloop van de mens

Lievegoed, "De levensloop van de mens". Er wordt ingegaan op de menselijke levensloop, waarbij onderscheidt wordt gemaakt tussen een biologische-, psychische- en geestelijke ontwikkeling en de rol van de persoonlijkheid om hierin balans aan te brengen. Vervolgens wordt een indeling in levensfasen gepresenteerd en de karakteristieken van iedere levensfase belicht. Iedere deelnemer brengt middels zelfwerkzaamheid de eigen "stand van zaken" in beeld. Dit wordt gerefereerd aan een ondernemende houding.

Ken uzelf

Ieder mens heeft een fysiek lichaam, kan voelen en denken. De onderlinge samenhang wordt in beeld gebracht (Paul de Blot, Business spiritualiteit). Verschillende temperamenten worden besproken, in beeld gebracht en er wordt gewerkt met het eigen temperament. Op dezelfde manier wordt dat gedaan voor de karakterstructuren (Korteweg "Innerlijke Leiding", Gerrickens, "Kwaliteiten"). Er wordt gewerkt met het kernkwadrant van Ofman, "Bezieling en kwaliteit in organisaties". In een spel wordt gewerkt met normen en waarden, waarbij duidelijk wordt vanuit welke normen en waarden iedereen persoonlijk werkt en daarin zijn ondernemende houding vorm geeft.

Waarnemen

Bij waarnemen gaat het om de ware aard van verschijnselen te kunnen ervaren. Vooroordelen en meer algemeen ons denken, onderhevig aan allerlei denkgewoonten die we onbewust hanteren om verschijnselen te interpreteren, verhindert ons vaak de ware aard van verschijnselen waar te nemen. Goethe drukte zich zeer kras uit: de zintuigen bedriegen ons niet, maar ons oordeel. Door de waarneming met onbevangen aandacht te benaderen kun je tot inzicht komen in het verschijnsel. Waarnemen zonder denken is eenvoudigweg onmogelijk, wel kun je het oordeel over de waarneming leren terughouden. Willen we de kern van een verschijnsel leren kennen, dan kan het verschijnsel zelf ons leren hoe we erover dienen te denken. Dit kan door wat Goethe noemde innerlijke nabootsing. We moeten ons met ons denken en voelen inleven in het verschijnsel. De werkwijze van de fenomenologie laat zich vanuit vier stappen beschrijven: waarneming, proces, karakteristiek en essentie. Een spannende, enerverende, praktische dag.

Intervisie (keuzes maken)

Bij een ondernemende houding is het van belang goede keuzes te maken. Er zijn tools ontwikkeld om hieraan in groepsverband te werken. In deze training wordt gewerkt met complexe persoonlijke problemen in het werk en de werkomgeving en ontwikkelde methodieken zoals daar zijn: reflectietechnieken, dynamische oordeelsvorming en interventie.

Zelfmanagement

Niets moeilijker dan jezelf te veranderen. Ben Tiggelaar, “Dromen, Durven, Doen” heeft een methodiek ontwikkeld om gestructureerd aan verandering en management van jezelf te werken. Met de methodiek gaan we aan de slag. Ook met het materiaal van Leon de Caluwe, “Leren Veranderen” wordt gewerkt. Het geeft inzichten, methoden en instrumenten om op een professionele manier veranderingstrajecten te ontwerpen en uit te voeren. Tenslotte wordt met Eelke Wielinga’s netwerk tools; de Veranderdriehoek, de Leergeschiedenis, de Coherentiecirkel en de Tijdlijnmethode gewerkt.

Grenservaringen

Om te veranderen moet je je buiten je eigen comfortzone begeven. Drama is een goede methode om daarmee ervaring te krijgen. Maarten Bootsma brengt deelnemers via dramatische werkvormen in ieders gebied van zekerheid en het gebied van onzekerheid.

De Ontknooping

Om een idee te vertalen in een product, te onderzoeken of er markt voor is en het dan in die markt te zetten kun je gestructureerd een aantal stappen doorlopen. Knoope, “De Ontknooping” onderscheidt 14 stappen. Bij iedere stap zijn er gemoedstoestanden, paradoxen van emoties, die een rol spelen. Er wordt gewerkt aan de 14 stappen in de creatiespiraal en aan de gemoedstoestanden die een rol spelen om iedere stap “moeiteloos” te zetten.

Verbindend communiceren

De manier waarop we communiceren is onbedoeld vaak “agressiever” dan we beogen, doordat de uitdrukkingen die we gebruiken vaak nodeloos beschuldigend zijn. We werken met voorbeelden die dat laten zien en voorbeelden die laten zien dat het ook anders kan, helder, direct en met aandacht en respect voor beide partijen. Zo worden conflicten voorkomen, verlopen onderhandelingen soepeler en kunnen gesprekken snel en met het gewenste resultaat worden afgesloten. Kortom de communicatie verloopt ontwapenend en doeltreffend.

Theorie U

Theorie U gaat over persoonlijk leiderschap, met als kernvraag: Hoe kan ik als mens een volstrekt eigen bijdrage leveren aan de maatschappij, die tegelijkertijd naadloos aansluit bij wat de omgeving echt nodig heeft. Waar en hoe we onze aandacht inzetten is de sleutel tot wat we creëren. Alles wat aandacht krijgt ontwikkelt zich (Paul de Blot). Via oefeningen volgen we de stappen aangegeven in theorie U. We leren het hoogst haalbare toekomstige potentieel waar te nemen en hoe dat vanuit nu te realiseren. Het is niet uitgaan van het verleden (zoals we dat kennen van single en double loop learning) maar uitgaan van hoe de toekomst zich in het nu manifesteert. Zo werk je aan substantiële systeeminnovaties voor een meer duurzame wereld.

Gastprekers en afsluiting

Met een aantal inspirerende gastprekers wordt de cyclus afgesloten. Tevens wordt gewerkt aan herhaling van het gehele programma. Iedereen maakt onder andere een mindmap van het geleerde.

De thema’s zijn in een dusdanige volgorde gezet dat ze een logische route weergeven.

NB: De thema’s zijn ontleend aan de masteropleiding: “Master Agribusiness Development” onderdeel “the entrepreneur” van de CAH Dronten

PLANNING

Plaats van handeling:

De training vindt plaats in de Hofzaal van de stichting Warmonderhof, Wisentweg 12, 8251PC, in Dronten.

Trainingsdagen

De training vindt plaats in de periode januari – juni 2012, telkens op dinsdag van 09.30 – 16.30 uur.

1 ^e bijeenkomst dinsdag 17 januari, week 3,	thema Levensloop van de mens
2 ^e bijeenkomst dinsdag 24 januari, week 4,	thema Waarnemen
3 ^e bijeenkomst dinsdag 7 februari, week 6,	thema Ken Uzelf
4 ^e bijeenkomst dinsdag 6 maart, week 10,	thema Reflectie en Intervisie
5 ^e bijeenkomst dinsdag 20 maart, week 12,	thema Grenservaringen & Drama
6 ^e bijeenkomst dinsdag 3 april, week 14,	thema Zelfmanagement
7 ^e bijeenkomst dinsdag 17 april, week 16,	thema De Ontknooping en de Creatiespiraal
8 ^e bijeenkomst dinsdag 8 mei, week 19,	thema Verbindend Communiceren
9 ^e bijeenkomst dinsdag 22 mei, week 21,	thema Theorie U
10 ^e afsluitende bijeenkomst 12 juni, week 24,	thema Gast sprekers.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Frens Schuring, f.schuring@groenhorst.nl, tel. 0321 386860, mob. 06 55505241. Daar kunt u ook een digitale versie van het Brondocument aanvragen.

Aanmeldformulier training

Persoonlijke Aspecten Van Ondernemerschap.

Ja ik/wij nemen graag deel aan de training en melden ons hierbij aan:

Naam organisatie

Naam deelnemer, e-mailadres en tel. nr

1.....

Naam deelnemer, e-mailadres en tel. nr

2.....

Naam deelnemer, e-mailadres en tel. nr

3.....

Adres organisatie

Postcode en woonplaats

Tel.

Uw opgave sturen naar:

Postadres: Groenhorst College, t.a.v. F.Schuring, Postbus 369, 8250 AJ, Dronten.

Of mailen naar: F.Schuring@Groenhorst.nl

Routebeschrijving Hofzaal Warmonderhof

Openbaar vervoer

Dronten is per bus bereikbaar via:

- lijn 140 Zwolle-Kampen v.v.
- lijn 143 Lelystad-Kampen v.v.
- lijn 147 Harderwijk-Dronten- Emmeloord
- lijn 330 Interliner Zwolle- Lelystad

Het gebouw bevindt zich circa 4 km vanaf het busstation.
Lijn 147 (richting Emmeloord) rijdt bijna elk uur van en naar de halte De Drieslag op 2 km lopen.

Informatie: www.connexxion.nl

0900-9292

Eigen vervoer

Vanuit richting Kampen

- op de Dronterweg alsmaar rechtdoor tot rotonde
- daar linksaf Business Zone Delta (Rivierendreef);
- rechtdoor bij de volgende rotonde;
- linksaf tot volgende rotonde;
- linksaf (Gildepennindreef);
- eerste weg rechts (Wisentweg)

Vanuit richting Lelystad

- bij Dronten eerste rotonde links (De West),
- eerstvolgende rotonde links (Gildepennindreef);
- brug over en 1^e weg links (Wisentweg)

Vanuit richting

Nijkerk/Harderwijk

- Biddingringweg volgen:
- bij afslag Dronten-Zuid linksaf (Dronterweg).
- bij rotonde rechts (De West),
- eerstvolgende rotonde links (Gildepennindreef);
- brug over en 1^e weg links (Wisentweg)

Vanuit richting Elburg

- Elburgerweg afrijden

Hofzaal
Warmonderhof
Wisentweg 12
8251 PC Dronten
0334 337888

